5.Infoprojektide finantsiline hindamine

Infoprojektide finantsilisel hindamisel kasutatakse meetodeid, mis on lähedased kapitaalmahutuste eelarvestamisel kasutatavatele. Eelkõige tähendab see seda, et projektiga seotud rahavood jaotatakse kahte klassi:

- projekti realiseerimisega seotud kulutused (sisseminevad rahavood);
- projekti realiseerimisest saadud tulud (väljatulevad rahavood).

Eelpoolnimetatud rahavoogude võrdlemisel peame me arvestama raha ajaväärtust. Raha väärtuste ühismõõdustamiseks kasutame me **praegust puhasväärtus** (net present value -NPV), mis võrdub projekti eluea tulumaksujärgsete rahavoogude praeguse väärtuse summa ja projekti esialgsete kulude vahega. Praegust puhasväärtust võib väljendada järgmiselt:

$$NPV = \sum_{t=1}^{n} \frac{ACF_t}{(1+k)^t} - IO,$$

kus ACF_t = tulumaksujärgne rahavoo summa perioodil t (võib olla positiivne või negatiivne)

k = vastav diskonteerimismäär, st nõutav tulunorm või kapitali hind

IO = esialgsed kulud

n = projekti oodatav kestus.

Projekti praegune puhasväärtus näitab antud projekti väärtust tänastes väärtustes. Kõik rahavood on taandatud käesolevale momendile.

5.1 Projekti realiseerimisega seotud kulutused

Projekti realiseerimisega seotud kulutuste (sisseminevate rahavoode) hindamine on üldiselt lihtsam kui saavutatavate efektide hindamine.
Projekti kulutused võib jaotada kaheks:

- kulutused tehnikale ja süsteemsele tarkvarale;
- kulutused realisatsioonile

Kulutused tehnikale ja süsteemsele tarkvarale määratakse lähtudes tehnilisest ja süsteemse tarkvara arhitektuurist.

Loetakse kokku vajalikud tehnilised seadmed ja süsteemne tarkvara ning määratkse maksumus lähtudes turuhindadest või siis korraldatakse alampakkumise konkurss.

Realiseerimise maksumus määratakse detailsest tööde ajagraafikust, kus iga kasutatav ressurss on iseloomustatud hinnaga.

5.2 Projekti realiseerimisest saadud tulud

Projekti realiseerimisest saadud tulude hindamine on üks raskemaid probleeme finatsilisest hindamisest.
Võimalikud efektid infosüsteemi realeseerimisest oleks:

- Kasumitöötluse tõus (profitability);
- kulutuste vähendamine;
- töötajate tööviljakuse tõus;
- töö kvaliteedi tõus;
- konkurentsivõime tõus;
- äririski vähenemine.